

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ HẰNG

NGHIÊN CỨU TÀI NGUYÊN RỪNG Ở
TỈNH BẮC GIANG VÌ MỤC ĐÍCH PHÁT TRIỂN
BỀN VỮNG

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

THÁI NGUYÊN - 2021

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ HẰNG

**NGHIÊN CỨU TÀI NGUYÊN RỪNG
Ở TỈNH BẮC GIANG VÌ MỤC ĐÍCH
PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG**

**Ngành: Địa lí tự nhiên
Mã số: 8 44 02 17**

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÍ HỌC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Trần Viết Khanh

THÁI NGUYÊN - 2021

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học của riêng tôi, các số liệu, các kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn
Nguyễn Thị Hằng

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện luận văn “Nghiên cứu tài nguyên rừng ở tỉnh Bắc Giang vì mục đích phát triển bền vững” tôi đã nhận được sự giúp đỡ quý báu của nhiều tập thể, các đồng chí công tác trong ngành lâm nghiệp tỉnh Bắc Giang.

Trước hết, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đến Khoa sau đại học và các thầy giáo, cô giáo đã giảng dạy tôi trong suốt quá trình học tập. Đặc biệt tôi xin chân thành cảm ơn thầy giáo PGS.TS Trần Viết Khanh, người trực tiếp hướng dẫn và đã tận tình chỉ bảo, truyền đạt những kinh nghiệm quý báu cho tôi trong thời gian học tập cũng như quá trình hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn lãnh đạo Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn, chi cục kiểm lâm tỉnh Bắc Giang cùng gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Mặc dù bản thân tôi đã có nhiều cố gắng và nỗ lực nhưng luận văn vẫn không tránh khỏi những thiếu sót nhất định. Rất mong nhận được những ý kiến đóng góp quý báu của các thầy cô giáo và các bạn đồng nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2021

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Hằng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC HÌNH	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục tiêu, nhiệm vụ và giới hạn đề tài	2
3. Quan điểm nghiên cứu.....	3
4. Phương pháp nghiên cứu	4
5. Lịch sử nghiên cứu đề tài.....	6
6. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn	10
7. Cấu trúc của luận văn	11
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA VIỆC NGHIÊN CỨU TÀI NGUYÊN RỪNG TỈNH BẮC GIANG VÌ MỤC ĐÍCH PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG.....	12
1.1. Cơ sở lý luận.....	12
1.1.1. Một số khái niệm liên quan đến tài nguyên rừng	12
1.1.2. Cơ sở phân loại tài nguyên rừng dựa trên mục đích sử dụng và nguồn gốc hình thành	17
1.2. Cơ sở thực tiễn về nghiên cứu hiện trạng tài nguyên rừng	18
1.2.1 Xu hướng biến động rừng trên thế giới	18
1.2.2. Xu hướng biến động rừng ở Việt Nam.....	19
Chương 2: HIỆN TRẠNG TÀI NGUYÊN RỪNG TỈNH BẮC GIANG GIAI ĐOẠN 2012 - 2019.....	20
2.1. Các nhân tố có tác động đến tài nguyên rừng tỉnh Bắc Giang	20
2.1.1. Nhóm nhân tố tự nhiên	20

2.1.2. Nhóm nhân tố kinh tế - xã hội	29
2.2. Hiện trạng thảm thực vật rừng tỉnh Bắc Giang năm 2012 và 2019	37
2.2.1. Hiện trạng thảm thực vật rừng tỉnh Bắc Giang năm 2012	37
2.2.2. Hiện trạng tài nguyên rừng tỉnh Bắc Giang năm 2019.....	43
2.3. Biến động tài nguyên rừng tỉnh Bắc Giang giai đoạn 2012-2019.....	47
2.3.1. Biến động về diện tích rừng	47
2.3.2. Biến động về tài nguyên rừng phân theo chức năng	49
2.3.3. Biến động về tài nguyên rừng theo không gian.....	50
2.3.4. Biến động về tài nguyên rừng theo cấp quản lý	50
Chương 3: PHÂN TÍCH NGUYÊN NHÂN BIẾN ĐỘNG TÀI NGUYÊN	
RỪNG TỈNH BẮC GIANG VÀ ĐỀ XUẤT CÁC GIẢI PHÁP PHÁT	
TRIỂN BỀN VỮNG	52
3.1. Nguyên nhân biến động tài nguyên rừng tỉnh Bắc Giang	52
3.1.1. Biến động theo hướng tích cực.....	52
3.1.2. Biến động theo hướng tiêu cực.....	55
3.2. Định hướng phát triển bền vững tài nguyên rừng giai đoạn 2020-	
2030, tầm nhìn đến 2050	56
3.2.1. Căn cứ pháp lý	56
3.2.2. Quan điểm.....	57
3.2.3. Mục tiêu qua từng giai đoạn.....	57
3.2.4. Quy hoạch các loại rừng thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050	59
3.3. Một số giải pháp bảo vệ và phát triển bền vững tài nguyên rừng tỉnh	
Bắc Giang	64
3.3.1. Thực hiện tốt công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức trong bảo	
vệ và phát triển bền vững tài nguyên rừng.....	64
3.3.2. Thực hiện tốt công tác quản lý, quy hoạch tài nguyên rừng	64
3.3.3. Thực hiện tốt các cơ chế chính sách bảo vệ và phát triển bền vững	
tài nguyên rừng.....	66

3.3.4. Thực hiện tốt các giải pháp khoa học công nghệ và thị trường	68
3.3.5. Nâng cao chất lượng cơ sở hạ tầng và huy động vốn.....	69
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	71
TÀI LIỆU THAM KHẢO	73

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BVMT	: Bảo vệ môi trường
ĐKTN	: Điều kiện tự nhiên
ĐLTN	: Địa lí tự nhiên
FSC	: Forest Stewardship Council (Quản lý rừng bền vững)
GDP	: Tổng sản phẩm quốc nội
GIS	: Geographic Information System: Hệ thống thông tin địa lý
GRDP	: Tổng sản phẩm trên địa bàn
KT - XH	: Kinh tế xã hội
NCCQ	: Nghiên cứu cảnh quan
PTBV	: Phát triển bền vững
TNHH MTV	: Trách nhiệm hữu hạn một thành viên
TNTN	: Tài nguyên thiên nhiên
UBND	: Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1.	Sự biến động diện tích rừng Việt Nam qua một số năm.....	19
Bảng 2.1.	Tổng sản phẩm theo giá thực tế phân theo khu vực kinh tế tỉnh Bắc Giang qua các năm.....	31
Bảng 2.2.	Tình hình sản xuất một số cây hàng năm tỉnh Bắc Giang, năm 2019 ...	32
Bảng 2.3.	Tình hình sản xuất một số cây lâu năm tỉnh Bắc Giang, năm 2019.....	32
Bảng 2.4.	Diện tích rừng và đất lâm nghiệp theo chức năng (Đơn vị: ha)..	37
Bảng 2.5.	Tổng hợp diện tích và độ che phủ rừng theo đơn vị hành chính năm 2012	39
Bảng 2.6.	Tổng hợp trữ lượng các trạng thái rừng	42
Bảng 2.7.	Rừng tự nhiên phân theo loại cây.....	44
Bảng 2.8.	Tổng hợp diện tích rừng phân theo các huyện, năm 2019	45
Bảng 2.9.	Diễn biến tài nguyên rừng tỉnh Bắc Giang qua 2 năm 2012 và 2019....	47
Bảng 2.10.	Biến động về tài nguyên rừng phân theo chức năng (đơn vị: ha)	49
Bảng 2.11.	Biến động diện tích rừng phân theo các huyện trong tỉnh Bắc Giang, giai đoạn 2012-2019.....	50
Bảng 2.12.	Biến động tài nguyên rừng phân theo cấp quản lý.....	50
Bảng 3.1.	Kế hoạch trồng, bảo vệ và khai thác rừng	61
Bảng 3.2.	Kế hoạch khai thác các sản phẩm gỗ và lâm sản ngoài gỗ	63

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1.	Bản đồ hành chính tỉnh Bắc Giang	21
Hình 2.2.	Sinh khí hậu tại Bắc Giang.....	24
Hình 2.3.	Cơ cấu diện tích rừng tỉnh Bắc Giang phân theo các huyện, năm 2012	39
Hình 2.4.	Cơ cấu diện tích rừng tỉnh Bắc Giang, năm 2019 (%).....	44
Hình 2.5.	Tỉ lệ che phủ rừng các huyện năm 2019 (%)	46
Hình 2.6.	Biến động diện tích rừng qua một số năm (Đơn vị: ha).....	48
Hình 3.1.	Tỉ lệ che phủ rừng qua các năm (đơn vị %)	58
Hình 3.2.	Diện tích rừng cấp chứng chỉ quản lý rừng bền vững	59
Hình 3.3.	Quy hoạch 3 loại rừng giai đoạn 2020-2030, tầm nhìn 2050	60
Hình 3.4.	Diện tích trồng rừng tập trung	60
Hình 3.5.	Quy hoạch vùng sản xuất nguyên liệu gỗ tập trung giai đoạn 2020-2025	61